

Motion till riksdagen

1989/90:Jo622

av Roy Ottosson m.fl. (mp)

Genteknik på människa

Med genteknik avses här metoder där fragment av en individs genom, dvs utbrutna delar av en levande varelses uppsättning av arvsanlag, överförs från en cell till en annan så att dessa gener kommer att ingå i mottagarcellens genom (arvsuppsättning). Detta sker genom bland annat s.k. hybrid-DNA-teknik. Traditionella avels-, hybridiserings- och urvalsmetoder baserade på naturlig överföring av hela könsceller och därmed naturlig befruktning, räknas däremot inte hit. Det betyder att traditionell växt- och djurförädling inte berörs av vare sig denna eller den tidigare lagda partimotionen om genteknik.

Parlamentarisk gentekniklagskommitté

Detta är en hängmotion till den genteknikmotion som Miljöpartiet de Gröna väckte under 1989 års allmänna motionstid. Den har ännu inte behandlats, och enligt beslut i jordbruksutskottet skall årets motioner i ämnet behandlas samtidigt.

Vi upprepar därför inte argumenteringen och motiveringen i sakfrågan här, utan hänvisar till den tidigare motionen. Däremot vill vi komplettera den tidigare motionen.

Vi kräver i partimotionen att en gentekniklag ska inrättas. Utifrån erfarenheterna av den debatt som förts kring dessa frågor under det gångna året anser vi nu att en parlamentarisk kommitté, sammansatt av alla riksdagens partier, skall få i uppgift att utforma en gentekniklagstiftning. Huruvida denna lagstiftning skall vara enhetlig, eller om det kan räcka med ändringar i och kompletteringar till andra lagar, kan kommittén avgöra.

Moratorium

Vi har redan i partimotionen krävt ett moratorium för den fortsatta gentekniska utvecklingen, intill dess gentekniklagen börjat gälla. Detta bl.a. för att undvika "missöden" i det laglösa tillstånd som nu råder.

I debatten har förslaget om moratorium kritiserats som alltför negativt gentemot forskningens intressen. Därför lägger vi nu ett andrahandsyrkande där vi kräver att DNA-delegationen ska få befogenhet att stoppa genteknisk

teknisk verksamhet som delegationen bedömer vara riskabel. Vi vill särskilt framhålla att delegationen ska få rätt att stoppa utplantering av gentekniskt förändrade organismer i naturen.

Mot. 1989/90
Jo622

Gränser för genteknik

I partimotionen räknas fem gränsdragningar upp för genteknisk verksamhet. Dessa hör formellt till olika riksdagsutskotts verksamhetsområden, vilket har komplicerat behandlingen av motionen. För att göra det möjligt att särskilja de olika kraven i den fortsatta riksdagsbehandlingen upprepar vi därför de fem krav i hemställen. För motivering hänvisas till partimotionen.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning som får i uppgift att utforma en gentekniklag,

2. att riksdagen, i det fall att tidigare framställda krav om moratorium för genteknisk forskning och utveckling avslås, ger regeringen till känna att hybrid-DNA-delegationen skall ges befogenhet att förbjuda utplantering av gentekniskt förändrade organismer m.m. i enlighet med vad som anges i motionen,

[att riksdagen förbjuder genteknisk manipulation av könsceller.¹]

[att riksdagen förbjuder genteknisk manipulation på människor,

3. att riksdagen förbjuder genteknisk manipulation med patogen material,

4. att riksdagen förbjuder spridning av gentekniskt förändrade organismer i naturmiljön,

[att riksdagen uttryckligen förbjuder patent på levande organismer.²]

Stockholm den 25 januari 1990

Roy Ottosson (mp)

Åsa Domeij (mp)

Marianne Samuelsson (mp)

¹ 1989/90:So540

² 1989/90:L814

